

ZAVRŠNA RIJEČ

Neka vaša riječ bude: 'Da, da' – 'Ne, ne!'

Što je više od toga, od Zloga je.

(Matej 5,37)

Budi promjena koju želiš vidjeti u svijetu.

(Mahatma Gandhi - interpretacija)

Iskrenost, jasnoća i integritet u komunikaciji nisu samo moralne vrijednosti, već i preduvjeti za održivu kolaboraciju. Kao što nas uči Isus Krist, dosljednost i istinitost našeg iskaza bez manipulacije ili dvosmislenosti osnažuju odnose, grade povjerenje i omogućuju stvaranje kulture u kojoj svaki pojedinac može doprinijeti svojim punim potencijalom zauzimajući ulogu lidera. Komunicirajte nadu i viziju koju želite vidjeti, ne ističite ono što ne želite. Činite kao odgovor na pitanje “Zašto da?”, a ne “Zašto ne?”.

Umjesto da širite zlu kob, navještavate propast, upozoravate na nemoguće, **kreirajte drugačiju realnost** za sebe i sve oko vas. Komunicirajte s nadom i optimizmom, pozitivnim očekivanjima i budite svjesni da riječi koje birate i izgovarate odjekuju u vašoj i slušateljevoj glavi i ostavljaju trag. Upotrijebite tu moć za **kreiranje i življenje željenih scenarija**, a ne neželjenih. Ne dajte se manipulirati. Njeguajte sposobnost nedavanja važnosti nevažnome. Ne odričite se olako svoje moći i utjecaja, u najplemenitijem smislu riječi “moć” i “utjecaj”. Vaš doprinos je silno vrijedan i važan. Upotrijebite ga i iskoristite talente koji su vam dani! Jedan odlučan lider može biti poput “vojske jednog” – nepobjediv, jer inspirira druge da se okupe i zajedno stvaraju nešto veće od sebe samih. U svijetu u kojem promjena započinje malim koracima “malog” čovjeka, svatko od nas ima moć biti iskra koja će rasplamsati plamen. Ti možeš biti ta osoba. Ti moraš biti ta osoba. Barem za ono za što u tebi gori plamen.

Činjenica da vaša okolina njeguje drugačije vrijednosti od vaših, nije i razlog da se odreknete vlastitih vrijednosti i odustanete od vlastitih nastojanja. Ustrajnim djelovanjem i modeliranjem možete postići mnogo. **Ne odričite se (prerano) vlastitog**

utjecaja i vlastite moći. Po povratku iz inozemstva u lijepu našu, par mjeseci nakon povratka, ostala sam zapanjena manjkom interesa za sve što je izvanjsko. Samo me jedan kolega upitao “a što si ti tamo naučila” i time pokazao interes i želju za učenjem. Sasvim slučajno (ili kao dio većeg plana) upravo dok je ovaj udžbenik u završnoj pripremi za tisak, taj kolega stupa na mjesto predsjednika izdavačkog tijela koje izdaje i ovu knjigu. Drugi su otkrili što sam naučila puno kasnije, prateći moje objave na LinkedIn-u, polazeći moje edukacije i gostujući na nastavi. Trebalo je proći još par godina ustrajnog nastojanja, nastavnog, stručnog i znanstvenog djelovanja, da približim što želim širim masama u vidu cjeloživotnog učenja i poučavanja. Iz međunarodne sredine u kojoj sam se ostvarila kao edukator lider, ja sam se vratila natrag u domovinu i to upravo zato jer sam osjetila snažan poziv i odgovornost doprinijeti kreiranju kulture kolaboracije u Republici Hrvatskoj! Mnoga od mojih međunarodnih i tuzemnih postignuća nekolicina je nastojala diskreditirati, moje “talasanje” zatomiti, a glas prigušiti. Mogla sam taj fenomen otpora percipirati i prihvatiti kao zadan i nepromijenjiv, ali odavna sam se već bila odučila od mita da ljudi ne vole promjene i odlučila ne odustati jer mi se nešto drugo nametalo kao ispravnije. S vremenom, fenomen se otpora mijenja i transformira u podršku ili barem, u promatranje sa strane. Usput sam dobila i pokoji savjet i objašnjenje tog “otpora”. Nijedan me nije dobro služio. Još uvijek mi nije jasno općeprihvaćeno objašnjenje da “drugi degradiraju druge da bi sebe uzdigli” ili tako nekako. To mi jednostavno nema smisla ni logike, niti tu vidim uzročno-posljedičnu vezu. Kako sebe uzdigneš ako degradiraš druge? Kako to ide? Još mi nije ponuđen prihvatljiv i uvjerljiv odgovor na to pitanje, stoga mora da je nešto drugo razlog. Za sada vjerujem da je razlog kakva

rana iz prošlosti, strah od neuspjeha i sud prema samome sebi. Otud negativna perspektiva i osuda drugoga. Ali čemu strah od ičega ili ikoga ovozemaljskog? Što nam takav strah donosi? Kako nas on služi?

Strahu srodan i meni posve neprihvatljiv fenomen je sindrom patnika (v. potpoglavlje II.4 Sindrom žrtve). Jer, ako se svakodnevno ne žališ mora da ti je onda lako. "Lako tebi." A ako prigovaraš i svakodnevno se žališ, onda kao da si mjerodavan ući u krug patnika kojima je teško. Tužno je što pozitivan i poletan stav često izazivaju osudu i otpor, čak i gnjev, umjesto da unose vedrinu i šire perspektivu. "Ali budimo realni, ne možemo to tako...". Ne, ne i ne. Možemo to upravo tako i na još barem nekoliko drugačijih i neograničavajućih načina. Lako je biti utučen i misliti da ne može bolje i da napretka nema. To je lako.

Nakon više od 200 sati edukacija, radionica i pozvanih predavanja u školskom, akademskom i korporativnom sektoru, ljubav prema akademiji i radu sa studentima vodi me prema ulozi sveučilišnog nastavnika, dok se istovremeno (privremeno) odmičem od poduzetničke uloge u obrazovanju kao edukator obrtnik (engl. *edupreneur*). Dok je ovaj udžbenik nastajao kao "moja prva beba", svakodnevno i neumorno pišući, istovremeno je u meni rasla i moja prava, treća beba. Kažu da je trudnoća jedan od najkreativnijih perioda u životu žene, no to ostavljam vama na procjenu.

U ovom epilogu pozivam vas da **nastavite istraživati, učiti i rasti**. Neka vam ovo štivo bude poticaj za promišljanje i akciju, kako bismo zajedno gradili bolju budućnost. Morate biti **promjena koju želite vidjeti**. Morate vjerovati! Nemoguće je kao lider inspirirati druge ako sami sebi niste inspiracija i

ako ne radite na tome da postanete najbolja verzija sebe što možete postati. Lideri koji **holistički rade na sebi**, na svome duhu, tijelu, umu i srcu, postižu najbolju rezonancu s ljudima koji ih okružuju.

*Ono što možete zamisliti,
Možete i ostvariti.
(Ako imate svoga zmaja :))*

*Sreća prati hrabre,
Čarolija vas voli.
Vjerujte!*

Sretan let vam želim!

Vaša autorica

Ako želite da gostujem u Vašoj sredini, održim predavanje, radionicu ili edukaciju, pišite na: sanja.kisicek@gmail.com.

Svjedočanstva i iskustva dosadašnjih klijenata možete pročitati na mojoj web stranicu www.sanjak.co i LinkedIn sekciji s 20+ preporuka na mom LinkedIn profilu www.linkedin.com/in/sanjakisicek/.